

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

lephta Iudex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

acti sunt Allophylis & ¹ Ammonitis, ² duoque de xx. annis sub eorum imperio fuerunt. Quo tempore eis Dominum ⁶ invocantibus, divinum scilicet responsum redditum est: ³ *Simulachra potius invocarent, se non ultra misericordiam ingratis præstiturum.* At illi flentes culpam fateri, & precari veniam, ⁷ abjectisque idolis Deum implorantes, negatam licet misericordiam impetraverunt.

LI. Igitur ⁴ *Septa* duce ad libertatem armis vindicandam frequentes conveniunt: missis prius ⁵ ad Amon regem ⁶ legatis ut finibus suis contentus, bello abstineret. At ille, ² prælium

Α'γλιωλ, Orbis Dominus. Accaronitis זב'ח ב'על, Dominus sacrificiorum, pro quo Israëlita contemtim dixerunt זב'ח ב'על, Dominus musca. Ammonitis Moloch & Milcom. In cuius nominis honorem liberi per ignem tradebantur. Quæ non erat crematio liberorum; sed febratio, hoc est, purgatio quædam, qua per spatium inter duos ignes intermedium, à Camaris Sacerdotibus, vel ipsis etiam parentibus, ducebantur infantes. In magnis tamen angustiis fuit etiam vivi-comburium. Sed de his, quæ ad gentilium Idololatriciam spectant Vossius, de Idol. proluxe. Vide & Rambam 3. More Neb. 37.

¹ Ammonitis.] Male. Nam fuerunt filii Ammon. Qui diversi ab Ammonitis. Druf. Quod tamen subtilius quam solidius. Horn.

² Duoque de xx. annis.] Hi xviii. anni comprehendi nequeunt sub annis Iephthæ. Hic enim tantum sex annis præfuit. Quocirca Serarius vult illos omnino addendos annis cæterorum Iudicum. Sed hoc fieri non potest. Quare comprehendi debent annis Iairi, qui præfuit xxi. annis, sub cuius imperio defecerunt. A Lapide.

³ Simulachra potius invocarent.] Sarcasmus, similis illi Deut. 32. Ubi sunt Dii eorum in quibus habebant fiduciam? Surgant & opulentur vobis, & in necessitate vos protegant.

⁴ Septa.] Scriptura hæc à scribis est,

non à Sulpicio, qui sine dubio Iephtha vel Iephthe scripsit, ita poscente prisca consuetudine. Druf. Fuit Galaadites. Ideoque non ex tribu Gad, ut Abulen. & Cajetan. vult, sed Manasse. Manassenses enim passim vocantur Galaaditæ, non Gaditæ, etsi & ipsi partem legionis Galaad occuparent. Peyer. Serar. Fuit tamen etiam patris ejus nomen Galaad, ut ex textu patet; qui cum ex אשה זונה, quod sive meretricem, aut γυναίκα πόρνη, cum Hellenistis, sive cauponam interpretari licet, suscepit. Erat enim natus ex אשה אחרת, fœmina vel alterius tribus, vel alienigena. Quorum prius Iosephus adstruit, posterius Saidus Baticides, cujus verba sunt,

وكن ابن امرأة سراقية,
& fuit filius mulieris Saracene. Vide Seldenum de Success. 1. 10.

⁵ Ad Amon Regem.] Veritas historię postulat, ad Regem filiorum Ammon. Sic est etiam in xxx. consentientibus libris Hebræis & Latinis, ἡ βασιλέα τῶν Ἀμμων. Iud. 11. 12.

⁶ Legatis.] Casus hic erat. Sihon Rex bello occupaverat urbes aliquas Moab & Ammon. Moses eo occiso, urbes illas Hebræis dat. Queritur igitur Rex Ammon de injuria sibi facta, terramque suam ab Hebræis reposcit. Patet autem ex hac concertatione, eundem vel tunc, vel tempore Moysi, Ammonitarum & Moabitarum Regem fuisse, quod

3 praelium non abnuens, aciem instruxit. Tum Jepta, prius quam signum pugnae daretur, vovisse dicitur, si prospere pugnasset, eum qui sibi primus revertenti obvius fuisset, ¹ hostiam Deo ⁴ dandum. Ita victis hostibus, cum domum rediret, ² filia ei obviam fit, quae patrem exceptura victorem ³ cum tympanis & choris, laeta processerat. Tum Jepta consternatus, dolore conscissis vestibibus, indicat filiae ⁴ voti necessitatem. ⁶ At illa, non foeminea constantia, ⁵ mori non recusans, duos tantum tamen menses, vitae spacium, petit, ⁶ ut aequales suas

quod Lyra vult, vel socias saltem ac federatas eas gentes. De iure praescriptionis, vide Grot. 2. de Jure Belli 4. Extra controversiam est, si jus gentium respiciamus, quae hostibus per nos erepta sunt, ea non posse vindicari ab his qui ante hostes nostros ea possederunt, & bello amiserunt: quia jus gentium hostes primum dominos fecit, dominio externo, deinde nos. Quo jure, inter alia, tuetur se Iephtes contra Ammonitas. *Idem.*

1 *Hostiam Deo dandam.* והיה ליהוה והעלי תירו עולות. Quod transferendum: *Erit Domino, aut ascendere faciam holocaustum.* Nempe si id animal holocausti sit capax. Id quod non nisi ex bubus, avibus, capris, turture, columba, fieri poterat. Quid si asinus aut canis occurrisset, debuitne holocaustum fieri? non sane. Ergo nec humani generis quicquam: sed dedicandum id ad ea ministeria quae homines Deo exhibent, puta in Sanctuario, si mas esset. Si foemina, ad preces, vini abstinentiam, & vitam, *μνηστέριον.* Coelibatus sub custodia foeminae indicti, exemplum habes 11. Sam. 20. 3. *Grotius.* Simile Idomeni votum fuit, de quo Servius ad 3. & 11. Aeneidos: *Idomeneus Cretensium Rex in tempestate devovit, Diis sacrificaturum se de re quae primum occurrisset. Contigit ut filius ejus primum occurreret: quem cum immolasset, ut alii vero, immolare voluisset, & post orta esset pestilentia, a civibus pulsus est regno.* Simile votum Alexandri M. describit Aldrovandus in Asino.

2 *Filia.* Μοροχώς. 1. xx. & Joseph. Aquila מורח. Ei nomen fuisse Scilam Philo-Annianus tradit.

3 *Cum tympanis & choris.* Sed quia Sacerdotes eorum tibiis & tympanis concinebant. Tacitus de Judaeis. Solebant autem puellae *επιμύσαι* canere, ut ex 15. Exod. & 1. Reg. 6. 6. colligitur. *Menoch.*

4 *Voti necessitatem.* Quod impium, stultum, & parricidale. Ita *Ambros.* *Augustin.* *Chrysost.* & alii Patres ac Rabbini. Ceterum solvi hoc voto Jephthe per summum sacerdotem potuisset, pecunia summa. Targum: *Jephthe non interrogavit Phineas Sacerdotem. Quod si consulisset eum, potuisset redimere filiam aestimatione pecuniae.* Kimchi: *Dixit Phineas, Ipse indiget mei, veniat ad me. Jephthe autem, caput principum Israel, Egone ibo ad eum? In ista contentione perit puella.*

5 *Mori non recusans.* Sulpicius in eorum sententia est, qui immolatam putant. Quae communis patrum opinio, *Augustin.* *Hieron.* *Ambros.* *Tertull.* *Chrysost.* *Origen.* *Nazianz.* *Theodor.* *Bedae.* *Procop.* Et ex recentioribus *Rupert.* *Abul. Saliani,* *Tornielli,* *Suarez,* *Lessii,* *Azor,* & aliorum. Vide *Serarium.* Contra Rabbini quidam, quos secutus est Lyra, & plerique Orthodoxorum hodie sequuntur, non immolatam, sed Deo perpetua virginitate consecratam putant. Quia nimirum fides Jephthae praedicatur Hebr. 11. 32.

6 *Ut aequales suas prius videret.* ואנבה על כתולי אנכי ורעיתי. Et plan-

suas prius videret. Quibus actis, ultro ad patrem rediit, 7
 1 votumque Domino reddidit. Jepta, 2 principatum sex an- 3
 nis tenuit. Huic 3 Efebon successit, & 4 tranquillis rebus 9
 exacto imperio, anno septimo decessit. Postque eum 5 Al- 10
 lon Zabulonites annis x. itemque 6 Abdon annis VIII. rerum
 potiti, pacis tempore 7 nihil, quod historia loqueretur, edi-
 derunt.

gam virginitatem meam cum sodalibus
 meis. Quod frigide Sulpicius reddidit.

1 *Votumque Domino reddidit.*] Rabbi-
 ni tradunt Phinees noluisse Jephtham
 voto solvere, & hac de causa פנינ' ש',
 id est, Numinis majestatem atque præ-
 sentiam ab eo recessisse. *Saidus Batrici-
 des*, ex versione Seldeni: *Consilium Jeph-
 thæ suaserant, ut adiret Phinees Prophe-
 tam, filium Eleazari, filii Aharonis, atque
 eum consulere, ut ab eo disceret, qua ratio-
 ne filiam morte eriperet. Sed monitus est ab
 Angelo ne ad eum adiret. Etiam & Phi-
 nees Propheta monitum accepit ex Prophe-
 tia, ne indulgeret ei. Itaque transactis bi-
 nis illis mensibus, ingens festum celebravit
 Jephthes, & filiam suam immolavit ead-
 em die, quem festum luctus nominavit.*
 Hujus facti memoria quater anno car-
 minibus & colloquio celebrata im-
 posterum fuit. Quod ad sua quoque
 tempora, eodem in loco, factum à Sa-
 maritis, docet Epiphanius. De hoc au-
 tem voto, & Pontificis in eo authorita-
 te, vide Diatribam singularem Ludovici
 Capelli. *Ioseph. Ἰηθῆς τῷ παύδα & λο-
 κῶ ποσεν, ἕτε νόμιμον, ἕτε τῷ θεῷ νε-
 ζαροσδρῶν Ἰουσίαν ἐπιτελῶν, μὴ Δε-
 βατανί(ας τῷ λογομῶ τῷ γενησδρῶν
 οἶον τὸ ποσχθῆν δὲξῆ τοῖς ἀκῆσαι(ι.*
 Hoc factum Jephthæ imitatisunt genti-
 les, Erichæus bellum contra Eumol-
 pum gerens. Agamemnon, Marcellus,
 Marius, & alii. Vide Plutarchum in Pa-
 rallelis.

2 *Principatum.*] Totius Israël. Nam
 licet initio Galaaditarum tantum prin-
 ceptus esset, postea tamen etiam reliquæ
 tribus ipsi paruisse videntur. Sic Augu-
 stin. *Quæst.* 49. Vide *Drus.* ad Jud.
 Omissit cladem Ephraimitarum Iud. 12.

3 *Efebon.*] In fonte Ebræo, Ebsan,
 quod nunc legunt Ibsan, ut Joseph. olim
 Absan, Hiero. Abesan & 1xx. ἀβασσῶν,
 quod Latine scribes Abassan, Ibsan,
 Ebsan, Absan, ut Nimrod, Nemrod,
 Namrod. Sæpe ita variabant in legendo
 antiqui. *Dr.* Fuit Bethlehemita ex tribu
 Judæ. Ita fere omnes Interpretes. Sed
 Maldonatus in Matth. 11. ἄλ. 1. putat
 hic agi de Bethlehem quæ in tribu Zabu-
 lon, cujus mentio Iosua 19. 15. Di-
 cunt autem Rabbinus, hunc Absan fuisse
 Booz, maritum Ruth, abavum Regis
 Davidis. Coartanei sane fuerunt: sed
 eisdem fuisse, non videtur. Vide *Drus.*
 ad Jud.

4 *Tranquillis rebus.*] In Judæa. At
 Græcia tum omnis & Asia minor, hor-
 ribili bello tremebat. Nam sub eo ortum
 est Trojanum bellum. *Samuel Solem* ad
 librum Juchasin.

5 *Allon.*] Veritas lectionis Ailon.
 Nam sic est in codicibus Græcis αἰλῶν,
 quod nunc legunt ex Ebræo Elon. Hunc
 Eusebius in Chronico prætermisit eo
 loco ubi catalogum Judicum recenset.
 In ipso autem Chronico ait, *post Efebon*
in libro Ebræorum fertur iudex Adon re-
xisse populum annis 10. qui non habetur
apud 1xx. Interpretes. Mirari libet. Nam
 in editione Romana Jud. 12. vers. 11.
 αἰλῶν legitur, in quo mendum quale
 in Edem & Madiam. Reperio & αἰ-
 λῶν. Ex αἰλῶν factum Ajalon, quod
 in Hiero. *Drus.* Sub eo excisa Troja.
Euseb.

6 *Abdon.*] Filius Hèlèl Pharatoni-
 tes ex tribu Ephraim.

7 *Nihil quod historia loqueretur.*] Et
 huic, & prioribus, Δεξ. τῷ εἰρήνω τῷ
 τῷ ἀδελφῶν & περὶ μετῶν, nulla data
 est